

[Indenrigs- og boligministeren.]

modtage besøg“. Skal overlægens afgørelse her være den endelige, eller skal patientens afgørelse være den endelige? Hvis vi tænker på de dele af de store moderne hospitaler, hvor de psykiatriske afdelinger ligger, skal man så pånøde nervepatienter det pres at skulle tage stilling til, om de ønsker at stemme, og i bekræftende fald hvad de vil stemme på? Jeg tror, man må indrømme, at jo mere man beskæftiger sig med problemet, desto tydeligere opdager man, hvor vanskelig dets løsning er. Når der i andre lande har kunnet gives adgang for syge til at stemme, står det i forbindelse med, at andre lande egentlig ikke tillægger valghemmeligheden den samme betydning, som vi gør. Man ser lidt mere large på den side af sagen. I andre lande trykker partierne stemmesedlerne, og de fordeles ved indgangen til stemmelokalerne af personer, som partierne sender ud som agitatorer; de trykker hver enkelt vælger, der går forbi ind til afstemningsstedet, stemmesedlen i hånden; og det er jo let som ingenting, hvis ikke vælgeren garderer sig ved at tage en stemmeseddel fra alle de partier, der tilbyder ham en, at se på ham, hvordan han vil stemme. Derfor tror jeg, at den lidt mere overlegne måde, hvorpå man behandler valghemmeligheden i andre lande, ikke bør gælde hos os, for vi tillægger jo valghemmeligheden en meget, meget stor betydning. Vi opdagede under valglovskommissionens arbejde gang på gang, at både den ene og den anden plan om at lette adgangen for afgivelse af stemme stadig måtte undersøges, overvejes og tilslibes under hensyntagen til, at valghemmeligheden blev bevaret.

Løvrigt vil jeg først og fremmest takke partiernes ordførere for den venlige måde, hvorpå de har modtaget dette valglovsforslag; jeg tør vel nok også sige den ikke helt usædvanlige måde, hvorpå partierne i dette høje ting har valgt at tage på forslaget. Jeg forstår udmærket vel den indstilling, som dikterer de enkelte ordførere den opfattelse, at det her drejer sig om en lov, der skal gælde, forsåvidt grundlovsforslaget

vedtages. Men jeg glæder mig dog over, at det høje tings medlemmer under arbejdet i partierne, dels da valglovskommissionen sad, dels da folketingsudvalget arbejdede med disse ting, har bidraget til, at forslaget har fået den form, det har.

Det ærede medlem hr. M. Sig Steffensen gjorde nogle bemærkninger, som jeg er nødt til at sige noget om. Det ærede medlem var inde på tanken om en regulering af kredsenes størrelse. Den tanke er det jo nærliggende at få, men det er en gammel erfaring, at intet er så vanskeligt som at lægge kredsgrænser om. Det er heller ikke nogen helt ny opdagelse, at lægger man først kredsene om, vil udviklingen ofte meget hurtigt på grund af den befolkningsforskydning, der finder sted, føre til, at de ikke stadigvæk bevarer den samme størrelse. Man må ikke glemme, at vort nuværende system i virkeligheden går ud på opstilling i amtskredse. Det er amtskredsen, der i vort valglovssystem er det afgørende. Det er opstillingskredsen, som er grundlaget eller rettere forbindelsen tilbage i vor politiske historie. Men den har i dag, i alt fald i systemets opbygning, en mindre plads, end den havde tidligere. Nu skal jeg jo ikke give det ærede medlem gode råd med hensyn til de vanskeligheder, som på dette område synes at råde i et bestemt amt i Vestjylland; jeg kender forøvrigt fra mit eget parti, at hvor der ligger en stor by i en amtskreds, vil denne store by gennem opstillingen ofte kunne beherske og på forhånd bestemme, hvem af amtets kandidater der skal vælges til rigsdagen. Men det er og bliver nu et spørgsmål, som den partiorganisation, der arbejder i det pågældende amt, må søge at klare, således at det med ansvar for vælgerne bliver muligt at placere kandidaterne, som det er sagt, som vælgerne ønsker det. Nu må jeg ærlig talt sige, at det på forhånd ikke er så nemt at vide, hvor vælgerne ønsker kandidaterne placeret. Partierne placerer vel kandidaterne nogenlunde efter, hvad de mener der kommer vælgernes ønsker nærmest. Men der er dog igennem hele den personlige stemmeafgivning, der finder sted indenfor et amt, mulighed for,